

Laptulajdonos:
Ösv. VÁKÁR LAJOSNÉ
Felelős szerkesztő
KÉSZREGH VIKTOR

Kiadóhivatal:
Vákár könyv- és papírkere-
kedése Cskszereadán, hová
a hirdetések árai és előfize-
tési díjak előre küldendők.

Egyes szám ára: Lett 8.—

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Hirdetési ár:
Egész évre Lett 160.—
Félévre " 80.—
Negyedévre " 40.—
Külföldre egy évre " 440.—
Hirdetési díjak a leg-
olcsóbban számíttatnak.
Készítők nem adnak vissza
Nyilvántartási költségek
díja soronként Lett 25.—
Megjelenik minden vasárnap

Az ötven éves ipartestület

Ötven esztendővel ezelőtt, 1884-ben alakult, az al- fel és középsiki kézműiparosokat magábaölelő ipari szervezet: a bizonyos mértékig hatósági jogkörrel felruházott „Cskszereada és vidéke ipartestülete”. Maga a szó: testület, lehet magyar szóképzés tekintetében helytelen, de tömörülést, az együvértartozást sebben és kifejezőbben mai napig sem tudjuk más szóval kifejezni. Testület: egy test és lélek a csiki iparosság a Grécestől kezdve a kászoni napfényes havasokig. Valóban példás és mintaszerű az a ragaszkodás, összetartás, az együvértartozás felismerése, amellyel a csiki iparosság minden időben és körülmények között olyan erős bástyát épített magának, amelynek erejével számolni kellett más külső vonatkozásokban is. Ennek lehet köszönni, hogy a becsület, szakképzett kisiparosnak tisztességes munkája közbecsülést vívott ki magának mindenütt és mindenkor. Különösen a világháború megelőző évtizedben virágzott a kisipar. A ránevelés, a nyugott atmoszféra, a rátermettség mellett ezt annak is lehetett köszönni, hogy a mindenkori kormányok tudatában voltak a kézműipar fontosságának és jelentőségének és minden erkölcsi és anyagi támogatást megadtak fejlődéséhez.

A világháború kitörésétől kezdődően ez a fejlődés megakadt, sőt az elkövetkező gazdasági világválság és változott politikai viszonyok miatt hanyatlott is. Különösen nagyban és anyagiakban. Ennek a hanyatlásnak az általános gazdasági krízisen kívül oka volt az is, hogy ipari kérdésekhez nem értő, bátran monthatjuk stílusosan: kontár, sokszor leki csinylő és bántó elbánás alá kerültek olyan ipari kérdések, amelyek aztán létalapjukban támadták meg a kisiparosságot. Az iparosság érdekeivel teljesen ellentétes törvények, rendeletek láttak napvilágot, kivételes és hasznos indokolatlan gyámkodások bujdosztak fel. Az aránytalan, sok esetben igazságtalan költségek, az állami támogatás teljes hiánya, hogy mást ne is említsünk, azt eredményezték, hogy a gazdaságáról világszerte híres országunkban haldoklik a kisipar, ekezer kisiparosnál mindennapos vendég a végrehajtott képében a nyomor és számtalan azoknak a száma, akik vándorbottal cseréltél fel szerzőségeiket...

Hogy pedig eddig el nem következett a gyászos vég és kisiparos társadalmunk dacolva a reázduló nagy gazdasági és politikai akadályokkal ma is „megfogyva bár, de törve nem”, él és lehetetlenséggel határos küzdelmekkel fenntartja magát: azt ipartestületi szervezkedésének köszönheti. Tudja, hogy van neki egy érdekvédelmi szervezete, amely örökdió tagjai erkölcsi és anyagi érdekei fölött, díjmentesen rendelkezésére áll minden hivatalos ügyben és az ő tudtán kívül is féltékenyen vigyáz, nehogy ipari kérdésekben megrovídtatás veszélyének legyen kitéve az iparos; egyszóval a jog és igazság fegyvereivel őrt áll minden sérelem és törvénytelenéssel szemben.

Ezért kell felfigyelni még országosan is arra a jubileumi ünnepekre, amelyet ipartestületünk ötven éves fennállása alkalmával szűren keretek között, de annál bensőségesebben rendez. Határkő ez a félszázados múlt, melynél időznie kell társadalmi és felekezeti küzdelem nélkül mindenkinek, aki a nemzettest eme értékes részével: a kisiparosság hűzgető munkásságával és erőbeli jelentőségével tisztában van.

Hadd szüneteljen ezen a napon a munka!

Nemcsak azért, mert az Ur ünnepe is nagyon. Hanem azért, hogy felemelt fővel, nyílt testvéri szembenézéssel szorítson ma kezét szellemi munkás, gyáros és kisiparos, hogy áradjon ebből a kézfogásból és ünnepi, megbecsülő hangulatból még összetartóbb, hatalmasabb erő a további küzdelmekre és munkára az újabb ötven év felé...

Akik pedig messziről eljöttek a mi ünnepeinkre, hogy jókívánságaikat elhozzák, egyesületeik, a maguk és testületeik nevében: legyenek üdvözlővel! Tanúsítsák testvériesen tovább is azt a szolidaritást, amelyre annyira szükség van és amelynek össze kell kövöcsölnia az iparos lelkeket, izmokat az egyéni munka és küzdelem acélkohójában a további életlehetőségek küzdelmes kivívására. Tanúsítsák, hogy ezt az értékes társadalmat nem lehet lebunkózni, az élni akar és élni is fog!

A jubiláló ipartestület, bár házigazda, de legyen büszke arra, hogy ünnepelhet. Büszkeségére adjon jogcímet eddigi becsületes munkája és munkássága és az a tudat, hogy minden körülmények között és időben becsületesen betöltötte hivatását. Amikor ezt az utókor számára ezen a helyen leszögezzük, kívánjuk, hogy az iparos testvériségnek ez a félszázados végvára virágozzon, éljen, a közös egység, erő és öntudat nemes szellemében!

Albert István.

A szenátus június hó 28-án megszavazta a Magánjavak visszaadására vonatkozó törvényt.

A Magyar Part tiltakozását jelentette be a törvény jogtalan feltétele miatt.

A kormány június hó 28-án a szenátus elé terjesztette a ott minden változtatás nélkül megszavazta a Magánjavak visszaadására vonatkozó törvényjavaslatot.

A Magánjavak vagyonának visszaadására vonatkozó törvény egész lényegében sérelmes. A törvény szerint életbe lépnek az 1897 évi régi alapszabályt, amely elavult voltánál fogva már az impérium átvételekor sem volt érvényben. A régi választott csiki alispánnak jogkörét a törvény most a prefektusra ruházza, a régi megyei törvényhatósági közgyűlés jogkörét pedig a megyei tanácsra ruházza, ami szintén sérelmes.

A törvény nem tartalmazza azon vagyontárgyak felsorolását sem, amelyek a N. pszövetség jegyzőkönyve szerint visszaadás tárgyát képezik.

Végül pedig megdöbbentő a törvénynek azon kikötése, hogy az állam a visszaadás tárgyát képező javakat a vagyonkezelésre kijelölt szervnek csak olyan nyilatkozata ellenében adja át, amely véglegesen lemond minden egyéb igényéről.

A törvényjavaslat parlamenti tárgyalása előtt gróf Bethlen György, Gyárfás Elemér és Pál Gábor a külügyminiszteriumban előtárták, hogy a javaslat egyrészt ellentétben áll a Nemzetek Szövetsége 1932 évi szeptember hó 27-iki jegyzőkönyvének megállapításaival, másrészt pedig hiányos és zavaros rendelkezéseket tartalmaz a visszaadás tárgyát képező vagyona vonatkozóan is. A megbeszélés kiterjedt az összes lényeges kérdésekre, a külügyminiszterium azonban a javaslatnak semmiféle módosítására nem volt hajlandó. Június hó 28-án a szenátusban Gyárfás Elemér és Balogh Arthur szenátorok Sávul Radulescu külügyi államtitkár előtt újból felsorolták aggályait és kifogásait, de minden hiábavaló volt. A javaslatot a szenátus változatlanul elfogadta.

A törvényjavaslat tárgyalásakor a szenátusban Dr. Gyárfás Elemér a Magyar Part nevében tiltakozását jelentette be a lemondást tartalmazó nyilatkozattal szemben. Hivatkozással a békeszerződésnek az egyenlő elbánás és igazságosság elvére vonatkozó kitételére a Magyar Part nevében kijelentette, hogy amíg a székelyhatárőrök vagyonát elvették addig Erdélyben a volt román határőrök teljesen hasonló eredetű vagyonát semminemű csonkítás nem érte.

A Nászód-i volt II-ik román határőr-ezrednek a magyar állam az 1890 évi XVII. törvény-cikkkel 281.028 hektár erdőt adott, azonkívül ingyen adta nekik a katonai épületeket és belső-ségeket templomi, egyházi és iskolai célokra, amelyek kizárólag román kulturális célokra szolgáltak. E vagyontömeg teljes egészében megmaradt az 1919 évi impérium változásig s azután az 1921 évi erdélyi agrár törvény is mentesítette minden kisajátítás alól.

A Karánsebes-i volt XIII. román határőr-ezred kötelekebe tartozó 93 román község határőr-csaladjainak az 1873 évi XXX. törvény a magyar állam tulajdonából 250.000 kataszteri hold erdőt, katonai ingatlanokat, pénzalapot adott, amelyet a román törvények meghagytak a tulajdonosoknak.

Csikmegyében azonban a székely határőrök tulajdoná képező Magánjavak vagyonát, amelyet 1913-ban 106 millió aranykoronára becsültek, 1923 évben állami tulajdon címen a kormány hatalmi eszközökkel birtokba vette, pedig azok soha nem képezték állami tulajdont.

Dr. Gyárfás Elemér által beterjesztett nyilatkozat kijelenti, hogy a Magánjavak volt alkalmazottjai nyugdíjigényének rendezésére vonatkozó rendelkezéseket elfogadja és kéri azoknak az ügy többi részétől elkülönítve való törvényt emelését, hogy végre az érdekeltek hozzá juthassanak nyugdíjaikhoz.

Kijelentette továbbá, hogy a Magyar Part tiltakozik azon lemondó nyilatkozattal szemben, amelyet a törvény követel és kéri az ország minden alkotmányos hatalmát ezen jogtalan feltétel visszavonására, amelybe soha bele nem nyugodhatunk anélkül, hogy a volt székely határőrök utódai jogos igényeiktől való megfosztásának részeseivé ne váljunk.

Évzáró a főgimnáziumban.

Ősi szokás szerint Péter és Pál napján volt főgimnáziumunk záróünnepélye szép számú érdeklődő közönség jelenlétében Papp János igazgató emelkedett hangú előadásában szót a vallás-erkölcsi nevelés jelentőségéről és a jó könyvek olvasásának fontosságáról, majd így folytatta:

„Testületünk két érdemes tagja tartotta ez évben 25 éves jubileumát. Az egyik jublans Dr. Csipak Lajos regens, aki június 27-én mondotta el elzáró beszédét. A tanári kar és az ifjuság maga részéről még a tanév folyamán ünnepelte meg ezt a nagy eseményt és kegyelmes főpásstorunk a tb. kanonoki méltósággal tüntette ki. Ugy tanítványai, mint tanártársai nevében is szeretettel köszöntöm az aranyasjú főpapot és kérem a Mindenható, hogy tartsa meg azon a poszton meg további 25 évig egyházunk és fajunk javára és hasznára.

A másik jublans, aki 25 éves tanári működésének évfordulóját ünnepli Albert Vilmos. 1909 szept. 1-én kezdte meg tanári működését a püspöki székhelyen. Városunkba 1921-ben helyezték át. Tanítványai mindig tisztelték benne az ing-vérig egész embert, aki előadásába mindig beleolvasztotta az egyháshoz való rendíthetetlen hűség szent lángját. Iskolai munkáján kívül a társadalmi szereplésből is bőven kivette a részét. Mindenek mellett elismerésre méltó irodalmi munkássága is. 25 éves tanári jubileumára is egy napon értékes munkával ajándékozta meg az ifjuságot. Lefordította angolból Dr. Exner orvos kiváló művét és ezt „Férfi élet” címen kiadta. Kegyelmes Főpásstorunk tanári, társadalmi és irodalmi működésének és példás katolikus tanári életének 25 éves határmezejénél

Turisták!
Kirándulók!
Vadászok!

Minden alkalomra legjobb élelmiszer a RENDI féle

ELSŐRENDŰ TÉLI SZALÁMI.

Jóság és minőség tekintetében kifogástalan.

Kapható: a RENDI-féle üzletben Csíkszeredában.

Ugyanott: erdélyi juhturó, fűszermagok, paprikák és fűtőlét csomaga szalonna és sonka bő választékban.

Viszonteladók nagy árengedmény!

melegén üdvözl és ellamerése jeléül neki a gimnáziumi igazgatói címet adományozza. Ehhez a magas kitüntetéshez azt kívánjuk jubiláló tanáruknak, hogy azt a munkát és példát, amit 25 éven át az egyház, nemzete és embertársai javára szentelt, I ten kegyelméből a régi buzgalommal folytassa tovább.

Miután Mánya Ferenc főgimn. tanár pár keresetlen szóban megajánlta Albert Vilmos pályafutását és egyéniségét, a jubiláns emelkedett szövegre és mondta el nagyhatású beszédét.

A jubiláns beszéde.

— Bármennyire kicsi dolog és nem jelentős egy ilyen 25 éves forduló a nagy egész, a közösség szempontjából, mindazáltal ezt is lehet nagy ügyek, nagy események és gondolatok szolgálatába állítani.

Ha visszatekintek a mai évfordulón a múltba, vajmi keveset a vajmi homályosban látok ott érdemeket, de egyet ragyogó tisztaságban és világosságban látok: a Gondviselés, az Ur vezető, irányító, segítő kegyelmét, mely velem volt a gyermek- és ifjúságban velem pályám kezdetén, aztán a nagy háború borsalmas sivataraiban, a hadifogság pokláiban, mely végül hazahozott szülőföldemre, visszahozott a tömegélet szörnyű sűrűzavarából, idegbontó báléből a magyar ifjúság meghitt körébe s megengedte, hogy továbbra is a kat. nevelés és tanítás nagy ügyének egyszerű, alásatos munkása lehessen. Ezért ma mindenekelőtt a kápolnában a gyermeki lélek mélységes hálájával, őszinte bensőségével mondjam köszönetet az Urnak a vett jókért, kegyelmekért, a vett szenvedések- és megpróbáltatásokért is, melyeket egyébként a Töle küldött legnagyobb jók közé sorozott. Ha az Isten bajt, szenvedést bocsát is ránk, küld kegyelmét, irgalmat is hozzá, csak rendületlenül hinni, bizni kell benne. Ilyen hittel és bizalommal hajlik most is előbe lelkem s mély alázattal vallomást tesz -- hiszen a mi állásunk latin neve: professor, mely rokonfőle a confessorral, vallomást, hitet tévét is jelent; úgy gondolom tehát, hogy nem vétek a vallomással hivatásom ellen: kedves fiúk, ha valaki élő hittel tud belenézni a csillagos égbe, az ócsán végtelenjébe, az élet misztériumába, mélységes titkaiba: akkor csodálatos világosság gyul ki benne s valami rendkívüli történik vele: találkozik az Urral s aki az Urral találkozik, az esta találkozást elfelejteni soha nem fogja. *Akkor eltelik a lelke reménytel s nincs az élet horizontján olyan vastag felhő, melyen túl a remény tekintete ne tudná meglátni a napugarat.* Ugy érzem, hogy ez a mély forrása az egyedüli, egyébként érdemtelen érdemek, melyet Mánya tanár ur is érintett: t. i. hogy a múltban is, Szabériában is, most is és mindig javíthatatlan optimista voltam, szerettem mindent derűsebb színben látni, a miért sok mosoly járt ki nekem akkor is, most is -- de hát én már Asszisi nagy vidám szentjével, Ferenc atyákkal tartok s azt mondom, hogy csak akkor kell szomorkodnunk, ha valakit az a szerencsétlenség ér, hogy vétkezik. Szent Ferenc egyszer egyik frátert szomorúnak látta s azt kérdezte tőle: Csak nem bántottad meg az Urat, mert egyéb okunk a szomorúságra alig lehet. Ne bántásokat meg tehát az Urat s akkor tiéd lesz a lelkiismeretetek, s ha jó es és tiszta, akkor -- mint Kempis mondja -- örömben, vidámságban nem lesz fogyatkozás.

Es az egyik, amit szükségesnek tartottam megemlíteni. A másik, amiről a mai fordulón nem szabad megfeledkezem: a mély hálának kifejezése szüleim után a legnagyobb jótétom, Erdély nagy püspöke, gróf Majláth Gusztáv Iránt, aki elsőnek gondolt reám a mai kis jubileum alkalmából, elküldvén nekem f-nyképét, melyet lelkes hittanárunk, László Igóac hozott el és adott át egy kongregáció-gyűlésen, feledhetetlen meglepetésképen s amelyet mint drága emléket fogok mindig megőrizni.

Most épen 37 éve, hogy a Püspök ur először jött közelem -- akkor második gimnázista voltam -- a egyéniségének ellenállhatatlan varázsával egy csapásra meghódított minket és azóta is a varázs nem szűnt meg, csak növekedett az időben. 37 év óriási idő és egyházkormányás megemésztő gondoljai közepette a Püspök Atyánk mégsem változott: ugyanaz a jószágos meleg szívű árad ki felétek az ősz fűtők alól, amely átölelt minket nagy szeretetével a barna fűrték alatt

akkor, amikor mi ott állunk, ahol ti most vagytok. Hányszor s jött közelem, néha kétszer is egy évben s itt időzése a kegyelem, a benső béke, a mély öröm ideje volt rátok nézve, de mindenkére, aki az ő közepében lehetett. Majláth püspök mindig hozott magával valamit, ami nem a világtól való: mélységes derűt, messzenéző távlatot, a megnyílt égnek egy darabját. Maga köré gyűjtötte az ifjúságot és beszélt nekik a hitből élő munkás, tevékeny, tiszta életéről, mely egyedül képes a föld sötét szótát is megváltoztatni. Ugyanazt tette legutóbb, június 10 én, vasárnap, a gyulafehérvári eserkőzök között, ahol három világió jelszót adott az ifjúság szívébe. Ezt mondotta: első jelszavunk legyen: a *győzelem!* Győzelem önnegünk felett, testünk, őstőneink, szenvedélyeink felett. Ez az erő kvintesszenciája. Második jelszavunk: a *lovagiasság* a nőemmel szemben; a cserkész a győzelem nemmel szemben erős, nem engedli magát legyőzve; a gyermek és a nő számíthat mindig a cserkész védelmére, ha megtámadják bicskulatában, érinthetlenségében. A 3-ik jelszavunk: a *szeretet és irgalom.* A cserkész boldog, ha segíthet a betegnek, a szegénynek a szeretet tevékenységének ezáltalé formájában. Azonban a cserkész legfőbb dize a erősege mégis csak az ő vallásossága; legerősebb fegyvere, páncélya vértje a kegyelem eszközei a lelkeknek legzsebb varázsa -- az alázatoság. Ime, mennyi szép, szárvelő, hódító példát! En csak azt fűzőm hozzá: legyen ez a három jelszó ne csak a cserkészeké, hanem mindnyájatoké, legyen az minden magyar ifjún!

A néha csodás fiómon látó Goethe azt mondja: egyik versében, hogy szent az a hely, amelyet egy igazán jó ember lába ért. Majláth püspök lábnyoma megszentelte egész Erdély földjét. Nemcsak apostoli utód ő, hanem *apostoli lélek.* Eryánisze be van írva kitörölhetetlenül Erdély bércei és római kőzé, he az erdélyi magyar szívekbe. Torzontora vagy kicsinyes lelkek okvetetlenkedhetnek, veződhetnek, törpeleltü sovinszták üvölthetnek: a nagy lélek a fenebbség erejével és hatalmával megy át törpéken és időköz egyaránt.

Az igaz tisztelet, nagyrabecsülés és szeretet hangján emlékezem ma meg az én kedves igazgatóimról, a jelenlévőkről, a közelmúltiakról: az ideális lelki, kiváló tanárokról, Kassai Lajosról, a főm szociális érte, a gyors tettek kemény emberéről, a cserkészet nagy-mestereiről, dr. Jónaki Ferencről, régi gyulafehérvári tanártársaimról és az én mostani kollégáimról, akik között a 25 évbeli a legtöbb időt töltöttem: 13 esztendő-t s evallat az ő részükre mindig a legnagyobb mag-értéssel, elnézéssel és rokonszenvvel találkoztam. Ha nem volnék velük ugyanazon hivatásban, akkor is tisz-

Állami osztályosjáték
III. osztály huzása
július 3-4.

Biztosítsa játékjogát, ujtítsa meg sorsjegyet!

Lőrincz József sorsjegyiroda
Mercurea-Ciuc.

telettel néznék rájuk: mert fátylak óv, melyek elhamvadnak, míg másoknak világítanak. Aki a mi pályánkra lép, az már eleve lemond arról, hogy az anyaglak, a földi kitcsak után szaladjon és törtessen. De ez nem baj, mert viszont alig nyit a Gondviselés máshol hővebb alkalmat, mint nálunk, hogy a földiek helyett sz ember olyan kicseket gyűjthessen, melyeket a mely nem fog megemészteni eoha. Külön öröm nekem, hogy a keletiek közül épen az szóltt hozám, akiknek egyszerű, természetes, nyenes lőnye kezdettől nagy rokonszenvet ébresztett bennem. Közönm nek, hogy arra a nem épen hálás szerepre vállalkozott, hogy foglalkozzék velem.

Mely tisztelettel és hálával gondolok főhatóságomra, hogy ezen évfordulón magas figyelmével tüntetett ki; hogy méltónak bizonyujak e kitüntető figyelemre, ezután is az akarok lenni, ami voltam: egyházunknak, fajunknak, nagy ügyeinknek egyik szerény, legkisebb szolgája.

Kedves ifjúság! Még csak pár szót kívánok hozzá: az szólni a *Férfias élet*-ről, erről az én kis könyvemről, melyet néhány példányban ajándékképpen a kezetekbe adtam, amelyből apr. végén a nagyobb kongregációban nektek előadást tartottam. Angolból fordított m s elálltam a szükséges jegyzetekkel és magyarázatokkal. R-gi vágyam volt, hogy ez a könyv ebben a rövid, könnyen kezelhető és ócsó formában eljusson a magyar ifjúság kezébe, hogy -- melőtt ringy-rongy utazási könyvekből, főkép lapos materiáliata orvosai kurusszóknak hangzatos, u. n. „kegyetlen r-ftörként“ meg- és felvilágosító tákolmányaiából magrontná képzeletét és egész lelkét -- s tiszta szellemű könyv alapján fel legyen vertve a lelkiég és tudás teljes fegyverzetével a tudomány köpnyegébe bujtatott mindenféle ostoba masszagolással szemben. Ez a könyv, mely az örök erők csil elvek alapján állva, a tudomány legújabb álláspontja szerint is megvilágítva tárgya a az ifjúság némi nevelésének ar-

Püspök gyógyfürdő
ORADEA MELLETT
 42 C° kénes rádiumos hévíz mindenféle reumatikus bántalmak ellen

MEGNYILT
 az újonnan épített modern thermális

ISZAPFÜRDŐ

pöstyéni módszer szerint iszapkezeléssel egész fürdő, tagkolások szakorvos felügyelet mellett. A hőforrás kráterében most felleldeczett thermális iszap felhasználásával.

Románia első HULLÁMFÜRDŐJE

Teljes pensio árak:

Májusban	80- lejtől - 180 lejtig
Juniusban	90- lejtől - 180 lejtig
Juliusban és Augusztusban	100- lejtől - 180 lejtig
Szeptemberben	90- lejtől - 180 lejtig

50% vasuti kedvezmény.

Előrendü orth. kóser étterem, - Tennis, zene, tánc, sportversenyek, könyvtár, stb.

Kérjen prospektust.

nyira fontos kérdését -- voltaképen hathatós erővel támogatja azt a célt, amelyet az ifjúság nagyfőpásztor, Majláth püspök egy egész életen át nem szűnt meg fáradsáttal tudni dovozni és harcolni s amelyről legutóbb is szóltt Nagyváradon, június 23-án az Erdélyi Lapok munkatársának adott interjújában; ezt mondotta: *A legnyomasztóbb, a legszánandóbb rab-ságban sznylódnek azok a lelkek, akik testi östőneiknek, aztán a nagyravágásoknak, hiúság-nak, haragtartásnak, hazugságokra való beleszokásoknak a rabjai. Különösen az ifjúságot akarom ettől megszabadítani. Mert amit az ember ifju korában erényvé tud tenni, annak ereje egész életére megmarad. Az önmegtartóztató, tiszta ifju életből lesz az egészséges család és az életerős nemzet; az ifju tisztasága az, ami a jövőndő társadalom erejének a legjobb fentartója.*

Ez a könyv az érezerül megfontolások, a meg-gyöző érvék ellenállhatatlan erejével fog segíteni titket a püspök ur szavaiiban kifejezett nagy cél elérésére irányuló küzdelemben, t. i. hogy szert tegyetek a szép, tiszta, fegyelmezett, férfias életre -- s biztos léptekkel fog előre vinni a győzelem felé. Ha azok az érvék mély gyökeret fognak a szívekben, ha a kegyelmi élet örök forrásából minél gyakrabban merítetek, akkor ez az élet hatalmába kerit majd titket s rahok lesztek, de ugy, mint Jancsi fráter és társai a Gárdonyi gyönyörű regényében: rabok lesztek -- az Isten rabjai. Aki pedig rabja az Urnak, az ura önmagának ura az egész földnek.

Nézz időz járnak felettünk. Ma kisebbségi diáknak lenni nem könnyű feladat. De akiknek élő hit van, akiknek ereiben ifju vér dobog, az nem csaphat fel desperádónak, siránkozó gyászvitéznek. Az a sötétben, borús időben is tud merészet és nagyot gondolni s a nagy és szép gondolatok érdekében cselekedni, ugy, amint Vörösmarty mondja:

Gondolj merészet és nagyot,
 És tedd rá éltedet:
 Nincs veszeve bármil sors alatt,
 Ki el nem csüggedett.

A negydszázados évforduló ezen rám nézve ün-nepélyes pl'anatában szívből kívánom, hogy szálljon rátok az Ur végtelen áldása, szálljon az egész magyar ifjúságra, hogy ez az megtorpasztó akadály, baj és leselkedő veszély közepette is tudjon reményen megállni, tudjon nemesen élni, tudjon binni, bizni, -- bizva, remélve küzdeni, tudjon e hitben, reményben, küzdelemben is végül diadalt aratni.

A mély benyomást kiváltó beszéd után az igazgató felolvasta beszámolóját, amelyből közöljük a következő részt:

"Mélységes hála és köszönet érzésével emlékezem meg jószágos Püspök Atyánkról, aki az iskola év folyamán 2 legdrágább és legértékesebb miszruhájával ajándékozta meg intézetünket.

A hála és köszönet hangján kell itt megemlékeznem dr. Hirsch Hugó főorvos urról, aki pénzbeli adománysin kívül is mindig a legnagyobb szeretettel kezelte beteg diáljainkat és a legtöbb esetben ingyenesen.

Ez alkalommal hála és köszönetünket fejezem ki azoknak a nemes és vallásos hölgyeknek, akik értékes adománysikkal nagyban hozzájárultak felszereléséhez. Fogadják hálánkat:

Dr. Balázs Kálmánné, Löff er Marcellné, Vogel Jakabné, dr. Pál Gaborné, Lőrincz Józsefné, Szepos Gáspárné, öz. Novák Albertné, Bartalis Ágostonné, Mánya Ferencné, Buszek Gyuláné, Papp Jánosné, Aogi D. neéné, Sarkadi Elekne, Czaka B. Iánné, Karacsony Jánosné és B. r. ecy Árpád ur. Köszönettel kell a szeminárium és kórház tiszt. nővéreinek, akik egész évben gondoskodtak osztjáról, ugyancsak a felöltöt leányok Mária Kongregációjának tagjairól, akik hátról-bétre nagy odaadással díszítették kőpónánkt oltárát.

Lehető legegyszerűbb a

PAPAGÁJ-RUHAFESTÉK

használat. Gyapju, pamut, selyem, vagy bármilyen más anyagot pár perc alatt OTTHON s kívánt színre festhet vele. Tartós, pompás színnek darabja csak 5 lej.

Képviselet Románia részére GERMAN GYÖRGY Árad, Pista Sfr. Sava 5-6

Diákjaink jutalmazására könyvajándékokat adtak: a Minerva könyvkiadónál, a Váróc, Albert Vilmos, László Ignác, Veégh Sándor tanárok és dr. Péter János ny. fg. igazgató. P. szjutslomra adományoztak: A 20 éves találkozóra összegyűlt vendégek 3190, dr. Gernárd körvros 400, Löffler Marcell gyógyszerész 390, Venczel József ny. tanár 100, egy nővéren 500, Várdlak-alap 1000, dr. Dóczy Kálmán főjegyző 600, Csapak Lajos 200, a szemlérium betegszobája 600 lejt. A főgimn. egy tanulót egy heggedével jutalmazott.

A zárünnepélyt este az új c. igazgató lakásán barátságos vacsora követte, amely alkalommal a tanári kar átadta a maga szerény ajándékát: egy ezüst s rlegét.

A szövethetők világünnepé július elsején.

Kilencven esztendővel ezelőtt, Anglia egy kis városkájának (Rúsdelenek) 28 szegény tanács mestere, a legnagyobb szűkösség idejében azon meggyőződésre jutott, hogy a mindjobban előretörő gyáriparral és kereskedelemmel szemben egyénileg nem tudják felvenni a versenyt s ezért elhatározták, hogy szövethetőkbe tömörülnek s ennek a gondolatnak 28 fontsterlinggel nyomban megis vetették az alapját.

Ázóta ez a szövethetési gondolat a világ minden államában gyökeret vert s a mai időkben már rengeteg szövethetési intézmény szolgálja a kis emberek gazdasági jólétének előmozdítását. Ezeknek a kisebb, nagyobb szövethetési alakulatoknak vezetői és irányítói azután a gyakorlati élet folyamán rájöttek arra, hogy az eszme minél szilárdabbá tétele érdekében szoros kapcsolatot kell teremteni egymás között s így született meg az a gondolat, hogy megteremtsek a „szövethetők nemzeti szövetségét”, mely minden évben egy napot szövethetési ünnepé tesz.

Es a nap az egész világon július elsejére esik. Ezen a napon az egész világ szövethetőknek szíve testvéri szeretettel dobban össze azért a nemzeti célért, amely az együttes jólét lehetőségét van hivatva biztosítani.

A nehéz munkától és súlyos gondtól elfáradt székely lelkeknek is felell eszmélni a világnak ezen a szövethetési ünnepnapján s gondolni kell arra, hogy számkivettségében nincs más megoldás, mint hogy kezük közé téve az egymás iránti szeretet jegyében igyekezzék megvalósítani azokat az elméleti megállapításokat, amelyek szerint a székely jövő rendíthetetlen alapja a tértelenségre kárhözta'ot gazdasági javaknak tömörítésében és a szövethetési rendszerrel járó tisztességes és becsületos kezelésben rejlik.

A szövethetési eszme közös, együttes törekvést jelent, minden olyan emberi cél megvalósítására, mely nemcsak anyagilag, de erkölcsileg is hasznos.

A szövethetési eszme gazdaság-erkölcsi tartalma és a krisztusi eszme felebaráti, erkölcsi tartalma között csak formai különbség van, mert emez a vallás és az ige hirdetésével a szövethetési munka pedig gyakorlati eszközökkel szolgálja egymás szeretetének, megbecsülésének, megértésének és támogatásának a nagy célját.

Legyen ünnep hát nekünk is székely szövethetőknek a július elseji szövethetési nap addig is, amíg e'jön az ideje, hogy külsőségekben is méltó keretet adhassunk e nap jelentőségének.

Kertész István

Csik az E. K. E. központi fotószakosztálya által rendezett fényképzési kiállításon.

Ritkán látott élvezetben volt részünk azoknak, akik június hó 9. és 17-ike között a cluj-i-kolozsvári megyeház tágas üléstermét felkeresték.

Erdély minden részéből nagyszámú pályázó küldte el szebbnél-szebb felvételeit, melyeket a rendezőség három csoportra osztott: I. Turisztikai képek, II. Szabad tárgy művészi képek és III. Kezdő amatőrök képei.

E kiállítás méltán tölthetett el büszkeséggel minden „hazai” szemlélőt, aki hallhatta azokat az elismerő nyilatkozatokat és láthatta azt az érdeklődést, mely a csiki vonatkozású képeket állandóan körülvette. Misem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, hogy a bírálóbizottság az első csoport második díját (ezüstérem, valamint a Kovács P. Fiacsák díja) és a második csoport első díját (aranyérem és a „Gerdörf” díja) csiki turisztikai és tájképeknek, valamint pórtréknak és hangulatképeknek ítélte oda.

E képek tulajdonosa Aladics Zoltán erdmérnök, aki táradtságos munkával, művészi érzékkel és tudással varázsolta Erdély szívébe megyénk természeti szépségeit és édekeiségeit.

Ugyancsak a második csoportban kaptak dícséretet dr. Nagy András orvos felvételei is, melyek ujszerű tárgyakkal sok tetszést arattak. Legnagyobb sikere volt a „Jó tanítvány”-t ábrázoló képnek, de a „Férfiszoba” és „Békesség” is sok helyes meglátást s kedvességet tükrözött vissza.

Az Aladics Zoltán első csoportban kiállított felvételei közül a „Hajnali kőd a Gyilkos tavon” nyerte az első díjat,

bár a szakértők véleménye az volt, hogy a szebbnél-szebb képek közül szinte lehetetlen választani, mert az „Éjjel a Hargitán”, „Vadászaton hajnalban”, „Farkasnyomok” és „Két testvér a Hargitán” című képek mind olyan jók mint akár az első.

A második csoport képei közül az első helyezett az „Öreg csiki góbé”, melyet méltán tüntettek ki aranyéremmel, míg a többi felvételek u. m. az „Esz után alkonyatok” és „Tanulmányfej” mindvégig méltó ellenfelei maradtak az „Öreg csiki góbé”-nak.

A kiállításon 68 fotó-barát vett részt 220 felvétellel, akik között nem kisebb nevek szerepeltek, mint Dr. Balogh Ernő, K. Lehmann, Ing. Gál Ernő, Dr. Manouschek Ottó, Orbán Lajos (a két utóbbi versenyen kívül s mint bíráló tagok) s még többen mások, kik a különböző kiállításokon nem egyszer nyertek első díjat.

Ezek a körülmények csak emelik a csiki versenyzők sikerét s ha még meggondoljuk, hogy a kiállításon nemcsak fényképzési, hanem turisztikai szempontok is érvényesültek, ugy minden turista büszke lehet az eredményre. Mert ezekben a napokban sokaknak érdeklődése fordult Csik felé és sokan juttatták kifejezésre azt, hogy irigylik tőlünk a Hargitát, a Nagy-Hagymást, a Gyilkos-tót. S ha a nyáron többen látogatják meg bérceinket, mint az elmúlt években, ugy azt hisszük, hogy Aladics Zoltán és Dr. Nagy András sikere ily szempontból is teljes és megérdemelt lesz.

K. J. joghallgató.

KÜLÖNFÉLÉK.

1914 június 28

Husz esztendeje múlt ezen a napon, hogy egy szerb diák Szarajevóban agyonlőtte a magyar nemzet egyik legnagyobb ellenegét Ferenc Ferdinánd trónörökösét és feleségét. Es ezzel a gyilkos golyóval elindult a világháború szörnyű lavínája, amely maga alá temette az egész emberiséget. Rettenetes véráldozat és pusztulás után ma sem lehet feltartóztatni ezt a romlást, amely husz évvel ezelőtt rászakadt a világra. Minden gyilkolás decára a gyűlölet, a túrlalmetlenség eleveendő erővel él ma mint valaha. Bár ezen a szomorú évfordulón rádöbben a háborus uszítók kegyetlen világa arra, hogy a békéért dolgozzanak és megmentsék a nyomorult emberiséget újabb véres katasztrófától.

— A városi tanács választás. Június 25-én zajlott le városunkban a városi tanács megválasztásának napja. A választáson a Magyar Párt 545 és az egyesült román pártok 325 szavazatot kaptak. Eszerint a tanácsban a Magyar Párt 17 és a román pártok 11 taggal lesznek képviselve.

— Hasasság. Papp Erszike (D-brecsen) és Salló József m. kir. tüzérfőhadnagy, városunk szülőltje (Salló Jenő és neje Darvas Margit fia), 1934 évi június hó 16-án házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett).

— A gheorgheni — gyergyószentmiklósi tanács választás szintén június 25-én folyt le. Az ottani választásnak rendkívül szomorú eredménye van Gyergyó magyarsága számára. Complanu Maximilian Argetoanu pártja kapott 1030 és a Magyar Párt 504 szavazatot. A tanácsba bekerül 12 Campianu tag és 6 a Magyar Párthól.

— Kiraboltak Balogh nyugalmazott eszredest. Balogh Ferenc — u. m. — csikszentmihályi lakásán h'főn éjjel ismeretlen tettesek fejével feltörték. Az eszredest, feleségét és a család eánit egyik rabló revolverral értehe vette, míg a másik neki fogott a lakás felkutatásához. 60 ezer lej korrumpenz, 24 ezer lej értékű hont, sok ékszert és egyéb értéket szedtek össze. Éjjel 2 órából reggel 4 óráig tartott a rablás s akkor avtomatánul eltűntek. A csendőrség nagy kárútléggel nyomoz a vakmerő rablók után.

— Újabb foglalás. A ditról egyházközség 40 holdas erdői legelőjét a ditró—hodosa i románok egysszerűen birtokba vették s azt többé vissza nem adták.

— Új pápai kamarás. XI. Pius pápa, Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök előterjesztésére, Dr. Jenáki Ferenc volt helybéli róm. kath. főgimnástumi igazgatót, jelenleg alba-iullai—gyulafehérvári gimnázium hittanárát és régensét, pápai kamarásává nevezte el.

— A mérleghtelestítés kárváriája. A helybéli mérleghtelestítésnél eddig az volt az eljárás, hogy a vidéki kereskedőket felkereste a hivatalos közeg és ott elvégezte a hitelestítés műveletét. Újabbban a hivatal berendeli a vidéki kereskedőket a mérleggel együtt. Nagy és súlyos költséget jelent ez a kereskedőknek, miért is kérjük a mérleghtelestítő hivatal ne tévessze szem elől a kereskedők érdekét és könnyítse meg számukra azt az amuzysa felv'os terhet, amit a folyamtonos mérleghtelestítés jelent rászükre.

— Anyák napja Gyimesen. Fekete Katalin gyimesi (Hídegség) lakóst György nevű fia olyan borzalmasan összeverte, hogy orvosi kezelést kellett igénybe vennie a szerencsétlen édes anyának. Annál förtelmesebb és vadabb bünt nem ismer a kultur ember, mint amikor valaki az édesanya bántalmazására vetemedik. Amikor az egész világ az édesanya tisztelést különös szeretettel ápolja, akkor vármegyékben nem tartozik a ritkaságok közé, hogy a gyermek kezét emel az édesanyára. Ne tudjon a mi népünk egyetlen gyermeke se annyira megfélekedezni magáról, hogy az édesanyát bántalmazza.

— Halálozás. Özv. Szvoboda Jakabné szül. Amira Katalin 94 éves korában június 17-én meghalt Csikszerecsében. Elhunytat június 19-én a csikszentmártoni családi sírba helyezték örök pihenőre. Elhunytban Szvoboda Miklós és Amira Jánosné szül. Szvoboda Riza édesanyjukat gyászolják.

— Július 29-re írták ki a vármegye községeiben a mezőgazdasági tanácsosok választását. A szakkamarak redukálásáról szóló törvény intézkedése szerint folyó évi július 29-re hívták össze az összes csikmegyei községek mezőgazda választóit, hogy megválasszák a mezőgazdasági tanácsosait. Azok a községek, amelyeknek 600 választójuk van 2 tagot, amelyeknek 600-nál több választójuk van 3 tagot jelölnek.

— Törvénytörési hírek. Dr. Lőrincz ditról plebános államellenes igaztási perét július hó 11-re napolták el.

— Id. és ifj. Balázs Ferenc facsusztatás közben véletlen szerencsétlenségből egyik segítő társukat agyonlőtték. Ö:öt napra ítélték.

— Kátó József mihaileni—szentmihályi lakatos megverte Tamás Dezső frumosai—szépvízi végrehajtót. Egy hónapi fogságot kapott.

— Vonat-szerencsétlenség. Bodok és Málnásfürdő között a sín meglazulása következtében kisiklott a 414. számú személyvonat mozdonya és szerkocsija. Emberéletben kár nem esett. A mozdony és pályatest súlyosan megrongálódott.

— A vármegyéből. Vaszi Ferenc livezi-lövészi vasúti ör eddig négy ízben kísérlete meg az öngyilkosságot. Mult héten az 55-ös órhás közelében megis eldobta az életét. Egy fára felakasztotta magát.

— A bukkszádi kőbányából 2 kg. okrazitot és 8 méter gyujtószárnort ellopokt.

— Pápescu Mitulea békási lakóst a napokban Nagy Máté és Elekes Antal utászok alaposan elverték, mert egy csengetyűt ellopott tőlük. Mitulea azonnal jelentést tett a csendőrségnek, amely szerint Elekes és Nagy szidták a román államt.

— O'leanu, a frumosai—szépvízi állami iskola tanítója feljelentette a saját iskoláját, hogy a kézmunka kiállításán a szönyegek között magyar nemzeti színek is voltak. — No halljunk csak oda.

— Tomozeiu Constantin sumuleu—csikszentmihályi tanítót, a Magyar Párt választási csalás miatt feljelentette. A régebben helybéli tanító itt is választott és Somlyón is lesvazott.

— A sicu'eni—madéfalvi magyar társadalom elhatározta egy kultúrház építését. Az anyagot összegadják, az építési költségeket lejegyzik. Egy székely község gyönyörű példát készül állítani népünk kultúra iránti áldozatosságának.

— Albert Imre suseni—gyergyóújfalvi lakós Dénes Ferencet súlyosan összehúskasztá.

— Kosa János sandominc—csikszentdomokosi napzámost az ottani állomás személyzete tetten érte, amint a vagonokról alkatrészeket szerelt le. Átdáták a csendőrségnek.

— Az autótulajdonosok kötelesek kiöserelni pénzügyi hajtási engedélyeiket. A helybéli pénzügyigazgatóság kivetelt osztálya közli, hogy a pénzügyminiszter 72895—1934. számú rendelete értelmében az összes gépkocsitulajdonosok kötelesek régi pénzügyi hajtási igazolványukat (peremesle fi-csalc), a legrövid-bb idő alatt ujjakkal kiöserelni. Az új igazolványokat az illetékes adóhivatalok állítják ki, ahová a járműtulajdonosok tartoznak.

Savanyu bort, főleg az 1933 évi termelésű savanykásitú bort kedvezően megédesít a

Répáti borvíz

Kapható vendéglőkben és fűszerüzletekben.
Főraktár: Pototsky Jozsef Csikszerecseda.

— A játék. Romény és szerencse akkor is volt, amikor az Allami Sorsjátékot még nem is ismerték. A különbség az, hogy azelőtt az ember azt várta, hogy egy különös jótétemény történjen vele: valami örökség, vagy kincslelet. De a nyereség befektetés nélkül nem igen jelentkezett, az örökség pedig gazdag rokonok nélkül még kevésbé. Sokkal szívesebben veszi az ember azt, ha eser lejt nyer, mintha százezret keres keserves munkával. Az államsorsjáték egy új nyereséi lehetőséget létesített, amelyen az ember időszakonként kipróbálja a szerencsáját: minden hónapban egyszer, sőt az egész hónapban át minden nap szüntelenül sorsolják ki a játékosok között a nyereseményeket. Így számtalan ember jut pénzhez oly módon, ami azelőtt nem létezett. Ha meggondoljuk, hogy évente kétszer megisméltődnek ugyanazok a nyereséyek, tíz hónapban át minden hónapban és hetven napban át minden nap húzzák ki az urnából a nyereseményeket, el kell ismernünk, hogy az Allamsorsjáték mindenkinek lehetővé tette, hogy reményelt a szerencse által megvalósítsa. A milliók nemcsak a nagy tőke és jól fizetett állások jövedelmét képesik, hanem olcsó sorsjeggyel is meg lehet őket nyerni, sőt a sorsjegy nyereségnek az az előnye, hogy egyszerre jön, nem apránként, mint a megszokott jövedelem. Ma már nem lehet valaki milliomos, csak úgy, ha sorsjeggyel játszik. Ez az egyetlen olyan útlet, amiből nem kell sem nagy berendezés, sem tőke, sem fejtérés: ahol a százejes megnő és millióvá szaporodik. De ahhoz, hogy a reményt összehangba hozzák a szerencsével, játsszani kell. Dolgozni nem kell, mert a sorsjegy magától játszik. Szóval vegyen egy sorsjegyet és játsszék!

KÖNYVSZEMLE.

Férfias élet.

Albert Vilmos főgimn. tanár, c. igazgató könyve *)

Lapunk előbbi számában adtunk hírt arról, hogy a főhatóság Albert Vilmos főgimnáziumi tanárt, lapunk munkatársát, tanári működésének 25 éves jubileuma alkalmából c. igazgatónak nevezte ki. Hogy ez a kitüntetés mennyire érdemes férfut ért, mutatja a cikk élen jelzett könyv is, amelyről írunk kell és amelyet mindenkinek: szülőnek és ifjunak olvasnia kell.

Albert Vilmos angolból fordította ezt a könyvet, de ellátta bő jegyzetekkel és tanulmányasamba menő magyarázatokkal. Korunk komoly kérdésével, az ifjúság neml nevelésével foglalkozik. A legjobb ismeretése a könyvnek az lesz, ha közlünk néhány részletet a fordító előszavából:

„Logragikusabban árnyalják az emberi lélek arcát az érzékiség gonosz szellemel. Rombolásuk valóban megmérhetetlen.

Napjainkban már annyira haladt, hogy az államok megdöbbenne kapnak észbe egymásután hosszak — jól-rosszul — a faj egzségének védelmére az u. n. eugénikai törvényeket. Hiszen vannak országok, ahol a lakosságból venezés fertőzes következtében tíz év alatt majdnem annyian haltak meg, mint amennyi volt az illető nép vesztesége a világháborúban; máshol meg az összes lakosság több, mint fele beteg, vagy átveszt a fertőzésen.

A századfordulón még bízhatatlannul pöff-szokedő materializmus most láthatja törekvéseinek gyümölcsseit. A szellem uralmatól megszabadított ösztönök stettek levonni a végső következtetést és — éltek. A materializmus posványából táplalkozó bölcsélet, irodalom, művészet és az utca szeméje kézzelgél támogatta őket. Az „egzséges érzékiség“ és a „meztelen kultura“ hóborossal szép földet akartak odahúvólni az ösztön-tüszelte sóvár szemek elé; a megalmodott szép földből azonban elviselhetetlen rut pokol lett. Most vége felé jár a nagy dártdó, mert alig maradt már valaki épen es jószáon a az orglából tovalebbedő „Venus vulgiva“ nyomán átok üvölt és a halál vigyorog ...”

Es a könyv a tudomány és a lelkiség teljes feyverszetében száll szembe a rombolás örületével, s a jogaiba lepett szellem felsőbbbséges erejével kemény, férfias saavával életet hirdet a halál országában. B ronne egy nagy műveltségű, emelkedett szellemű orvos ír, aki nemcsak orvos, hanem élesen látó lélekbuvár. Exner doktor könyvét mély és igaz emberismeretet sugalta; ilyen értelemben az nemcsak érdekes olvasmány, hanem a mai szociális vajdák ok kösepette egyike a legnemesebb és leghatékonyabb szociális tetteknek; egyben a legjobban szolgálja a nemes értelemben vett, ebszószban a lelkikre nező eugénika törkvéseit, valamint a lelkiség magas szempontjától vezetett felvilágosítás ügyét.

Nagy előnye, hogy nem terjengős, nem téved lelkendező mondanók és éteri elmékedések tömkelegébe, hanem rövid, okos, világos és praktikus. Az író tekintete különösképpen a kösepkiskola nagyobb diákjál és az egyetemi ifjúság felé irányul, de szól ó minden rendű és koru férfi emberhez, aki nem szeret játsszani az élet es elevenbe vágó, komoly kérdésével.

A mű amerikai ajánlása est mondja: Igen hatatos erő ez a könyv a nemi vessedelemekkel vívott küzdelemben. Helyes nézőpontot ad az egész kérdéshez, midőn nagy nyomatekkel követell e téren is a férfivilág rendületlen ragaszkodását magasztos eszményekhez nemcsak a vesséyek miatt, amelyek ói magát fenyegetik, hanem az el nem hárítható, ünnepeilyes kötelezettségből kifolyólag is, azonban a nőiséggel, az utódokkal s egész társadalmi életünkkel. Könyv, mely a tiszta észleire lékeest.

*) M. J. Exner dr Férfias élet. Angolból fordította: Albert Vilmos, főgimn. tanár. Mercurea-Ciuc—Csiszkereda, 1934. Vákár könyvnyomdája.

Helyesen mondja a fordító, hogy a könyv lényege a mindnyájunk eszmenye: az egész ember, az egész férfi, aki ura és nem rabja ösztöneinek. A magyar férfias szó magában foglalja a bátorságot, a szembenézést, az erőt, a feyfelmezzettséget, a lovagias lelkületet s az erkölcsi jellem szilárdaságát.

A könyv a következő fejezetekre oszlik: A nemiség jelentősége, Fiziológia. Az ifjúkor problémája, Az ünnegetartozató élet, Téves nézetek a nemi életről, Ésszerű harc az ünnealomért. A Függelék 1. fejezetében Foorster sürichi egyetemi tanár, európai híru pedagógus nyomán rámutat a vallás rendkívüli jelentőségre a nemi élet pedagógiájában; a 2 ikban adja dr. Tóth Tihamér budapesti teol. tanár nyilatkozatát az eugénika kérdésében.

Nagy köszönettel tartosunk Albert Vilmos tanárnak, hogy est a nélkülözhetetlen könyvet az ifjúság s általán a férfivilág részére lefordította és írta; ott is van a helye minden ifju kesében. Legyen az a magyar ifjúság breviariuma, bölcs mentora, nemesszivű barátja és vezetője. Ha annak súlyos, meggyőző érvel mély gyökeret fognak az ifjúság szívében, ha minél gyakrabban járul az erős, feyfelmezzett, szép férfias életnek úsforrásához: a kegyelmi életnek kiapadhatatlan hegyi patakához, akkor a saját és nemzete jövője biztosítva van: boldog béke fogja betölteni az ó szívet, az fog kláradni környezetében — áldás és egzséges féyja besugározni eljövendő családját s az egymást követő nemzedékek minden sorozatát.

A „Férfias élet“ kiválóan értékes, nemzetnevelő munka. A fontos kérdést örök erkölcsi eivek alapján, a tudomány legújabb álláspontjáról tárgyalja. S míg egyrészt alkalmasan illeszkedik bele a szellem, a lélek felsőbbbségének, az evangéliumi szellemiségnek mind hódítóbban előtörő áramlatába, másrészt rendkívüli erővel védelmezli azokat az erkölcsi alapokat, amelyeken egy nemzet élete, virágzása, fennmaradása nyugszik.

A könyv csinos, izléses klállítása, könnyen kezelhető, tetszetős formája a Vákár nyomdát d cséri. Terjedelme 104 lap s ára mégis — hogy mindenkinek kesébe könnyen eljuthasson — csak 25 lej. Vidékre ehhez jön még a portó, darabonként: 3 lej. Kapható a Vákár könyvnyomdájában és a fordítónál. Mf.

Turistaság.

As Erdélyi Kárpát Egyesület csiszkeredi osztálya július hó 8-án, vasárnap két kirándulást rendez.

1. A Gyilkostóhoz autóbusszal. Indulás reggel 5 órakor. Személyenként 90—100 lej. Vezető: Antal Elemér.

2. A szentimrei-fürdőhöz gya'og. Indulás reggel 6 órakor. Vezető: Mathé József. A kirándulásokon szívesen látunk nem tagokat is.

Jelentkezni lehet a vezetőknél vagy a Dárr fele üzletben.

Július hó 3-án kirándulás a csikrákosi Cserey-kuriához. Vezető: Vámoser Imre.

A tg.-muresi, marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közleménye.

Közöljük az erdekeltekkel, hogy a vámvezérgazgatóság folyó évi május hó 30 an kelt 59001 számu közzendeletében közli, hogy a Kereskedelmi Ministerium 1907—1934 sz. döntése szerint azon kontingentált árúkat tartalmazó küldemények behozatalánál, melyeknek értéke a vámilletékekkel együtt legfeljebb 2000 leit tesz ki, behozatali engedély nem szükségesletik.

Gyümölcs kereskedők feyfelmezzet, hogy Tighina megyében nagy gyümölcstermésre van klátás es onnan mintegy 1000 vagon különböző gyümölcs, nagyrésztben azonban jó minőségű fajalma (exportálható). A nevesett tighinai gyümölcs exportörök és kereskedők névjegyekre betekinthező a Kamara titkári hivatalában.

No. 1627—1934. Banca Nationala értesítése alapján feyhivjuk mindazon kereskedők és iparosok feyfelmezzet, akiknek adósságuk van Hollandiában, hogy est jelentétek be a Banca Nationalához legkesőbb folyó év június hó 30 ig. Az adósságról egy speciális formula állítandó ki, amit díjmentesen bocsát az erdekeltetek rendelkezésére a Banca Nationala.

No. 1733—1934. Fakereskedők feyfelmezzet feyhivjuk, hogy Németországól nagyobb vállalatok cellulosa gyártásra alkalmas fa-nyagot keresnek. Közlebbli információk megkudhatók az Institutul National de Export-Servic u: Ia ustrială, Bucuresti, Calea Victoriei 100.

No. 1707—1934 A Kereskedelmi Ministerium 23452—934 sz. megkeresése alapján feyhivjuk az erdekelt kereskedők és iparosok feyfelmezzet, hogy a repülő bélyeg használatára vonatkozó törvényes rendelkezéseknek tegyenek eleget.

Felhivjuk a bankok feyfelmezzet, hogy az új banktörvény 61 szakaszának 2. bekezdése értelmében f. év. július 4 ig eleget kell tegyenek a bejelentési kötelezettségüknek.

Háló, ebédli és iroda berendezések
a leggyaszerebbtől a legünnejobb kivitelig
melyen leszállított árákkal
bessereshetők:
Nagy G. József asztalosnál, Zsögöd.
Megfeleli biztosíték mellett részletfizetésre is.

Cinema „ASTRA“ mozgó
Szombaton, június hó 30-án este 9 órakor
Vasárnap, július 1-én d. u. 6 és este 9 órakor
„KAIRÓI ÉJSZAKÁK“
szentimentális film.
Ramon Novarro és Mirna Loy
Szurdán, július hó 4-én este 9 órakor
Csütörtökön, július 5-én d. u. 6 és este 9 órakor
A KIS BETYÁR
Z-és vigjáték
Doly Haas, Betty Aman
Szombaton, július hó 7 én este 9 órakor
Vasárnap, július 8-án d. u. 6 és este 9 órakor
Maricza grófnő
A Kálmán Imre híres operettje
Dorothea Wieck, Szóke Szakáll, Verebes Ernő

Egy ügyes szakácsnő keresetlik uriházhoz, házvezetőnőnek. Cim a kiadóhivataiban.

Eladó Mercurea-Ciucban és Sumuleun több beltelkek hássa, üres beltelkek, szántók, kaszálók, továbbá pénsszekrények új és allig használt írógépek valamint egy jó karban levő Műh'e féle szesoska-ágo. Cim a Vákár üzletben.

Pályázati hirdetmény.
A csiszkeredai Közbirtokosság és legelő terület elnöksége pályázatot hirdet könyvelői állásra. Javadalmazás évi 6000 lej. Ezen javadalmazásért köteles végezni a törvényben előirt könyvelést, valamint az összes fordításokat. Pályázati határidő 1934 július hó 15. Mercurea-Ciuc, 1934 évi június hó 27-én.
Elnökség.

Románia.
Ministerul Instrucțiunei
Gimnaziul de Băieți „Petru-Rareș“
Miercurea-Ciucului.

633
27 Iunie 1934.

Publicație de licitație.
Se aduce la cunoștința celor interesați, că la Gimnazul „Petru-Rareș“ din Miercurea-Ciuc, se primesc oferte pentru furnizarea a 100 stánjeni lemne de foc, până la data de 12 Iulie 1934, — inclusiv — ora 5 p. m., când va avea loc licitația.
Plata se va face imediat.
Caietul de sarcini se poate vedea la cancelaria școlai in fiecare zi, între orele 10—12 a. m.
Director: SP. TUDOR. Secretară: F. SPEREA.

Primăria comunei Cozmeni.
Nr. 793—1934.

Publicațieune.
Primăria comunei Cozmeni, in ziua de 14 Iulie 1934 ora 10, in localul Primăriei, prin licitație publică cu oferte inchise vinde 1973 m. c. lemne de brad cu prețul de strigare Lei 157840.
Garanția provizorie este de Lei 39446.

Condițiunile de vânzare se pot vedea la Primăria comunei Cozmeni și la Ocolul Silvic, Sânmărtin.
Cozmeni, la 26 Iunie 1934.
Primăria comunei.

MODELL KALAPOK
tis naponként új formák olcsó árban, megtekinthetők
VENCZEL TANÁRNÉNÁL
Ugyanott készűlenek mindenemű női kalapok esőrendű anyag hosszadással. Kalapok átalakítása a legrovidebb idő alatt.
Csiszkereda, I. C. Bratianu (Gimnaziium)-uoca 112. sz., a Bórház közelében.